

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 27 srpna 2019 **odvolání obžalované H. P.**, narozené , proti rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 25. května 2019, číslo jednací 6T 5/2019 – 328, a v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Sochorové a soudců Mgr. Anny Ryšánkové a Mgr. Oldřicha Volence rozhodl

takto:

Podle § 258 odstavec 1 písmeno e), odstavec 2 trestního řádu se napadený rozsudek ruší ve výroku o trestu.

Za podmínek § 259 odstavec 3 trestního řádu při nezměněných výrocih o vině, náhradě škody a náhradě nemajetkové újmy se

obžalovaná

H. P., narozená , provozní školní jídelny, bytem ,

odsuzuje

podle § 143 odstavec 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **2 (dvou) let**.

Podle § 81 odstavec 1 a § 82 odstavec 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání **3 (tří) let**.

Podle § 73 odstavec 1 trestního zákoníku se obžalované ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu **4 (čtyř) let**.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem byla obžalovaná H. P. (dále jen obžalovaná) uznána vinnou přechinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku a byla odsouzena podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **3 roků**. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání **5 roků**. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalované uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu **6 roků**. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalované uložena povinnost zaplatit na náhradu škody zaplatit následující částky, a to poškozené A. H., nar. , bytem , z titulu nemajetkové újmy částku ve výši 750 000 Kč, poškozené A. H., nar. , bytem , z titulu majetkové újmy částku ve výši 35 327 Kč, poškozenému R. H., nar. , bytem , částku ve výši 750 000 Kč, poškozené P. H., nar. , bytem , částku ve výši 350 000 Kč, poškozenému R. H., nar. , bytem , částku ve výši 200.000 Kč, poškozené K. H., nar. , bytem , částku ve výši 200 000 Kč, poškozené M. H., nar. , bytem , částku ve výši 500 000 Kč, poškozené S. H., nar. , bytem , částku ve výši 350 000 Kč, poškozené J. H., nar. , bytem , částku ve výši 350 000 Kč. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalované uložena povinnost na náhradu škody zaplatit Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČO 41197518 se sídlem Regionální pobočka Praha, Na Perštýně 6, Praha částku ve výši 4 728,13 Kč. Podle § 229 odst. 2 trestního řádu byli shora uvedení poškození odkázáni se zbytky svých nároků na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
2. Přechinu se obžalovaná podle skutkových zjištění okresního soudu dopustil tím dne 9. 4. 2018 v době kolem 14:55 hod., na dálnici D7 v km 8,987 v katastru obce Buštěhrad, okr. Kladno, jako řidička osobního automobilu tov. zn.: Škoda Kodiaq, RZ: , jedoucího ve směru na Chomutov, v rozporu s ustanoveními § 4 písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. b) a § 23 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, se nevěnovala plně řízení vozidla a nedbala ani dalších pravidel silničního provozu, jak ji ukládá tento zákon, neboť v úseku částečné uzavírky dálnice, konkrétně v místě uzavřeného sjezdu, nerespektovala dopravní značky Z4d – směrovací desky se šipkou doleva, vjela do silniční uzavírky, a poté, co se pokusila z tohoto místa vyjet a zařadit se zpět na dálnici, nedala přednost motocyklistovi poškozenému J. H., který jel na motocyklu typu BMW, RZ: , v pravém jízdním pruhu dálnice, vjela do jeho jízdní dráhy, kde došlo ke střetu vozidla obviněné s motocyklem, v důsledku kterého poškozený J. H. utrpěl pohmoždění až částečné rozmoždění mozku při tříštivých zlomeninách klenby a spodiny lebeční a tomuto zranění hlavy na místě podlehl, a takto obviněná jednala, ačkoliv znala dopravní předpisy a rizika spojená s porušováním těchto předpisů v souvislosti s činností, kterou je řízení motorového vozidla.
3. Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná prostřednictvím svého obhájce v zákonné lhůtě odvolání, směřující proti všem jeho výrokům. Podané odvolání následně prostřednictvím obhájce odůvodnila. V něm popisuje, jak jí celá událost otřásla, jak se od té doby léčí, jak nahlásila dopravní nehodu na pojišťovně a zaslala omluvný dopis. Těžce snáší trestní stíhání, proto se nezúčastnila druhého hlavního líčení. 50 let řídí motorová vozidla bez jediného záznamu v evidenční kartě řidiče, vede i jinak řádný život, snaží se k němu přistupovat zodpovědně. Necítí se vinnou, protože při zařazování do zpětného pruhu se řádně a obezřetně rozhlédla a žádný motocykl neviděla. Výpověď svědkyně K. má za nevěrohodnou. Svědkyně mění svou výpověď, vypovídá odlišně v přípravném řízení a hlavním líčení, některé skutečnosti ví jistě, jiné si nepamatuje a část její výpovědi je v rozporu s objektivními skutečnostmi. Poukazuje zejména na to, že svědkyně nepopisuje náraz těla motocyklisty do svodidel a na rozdíly ohledně rychlosti jízdy uváděné svědkyní. Změny ve výpovědi činí podle ní poté, co jí byly známy závěry posudku z oboru dopravy,

je otázkou, zda tak nečiní ve vlastním zájmu. Upozorňuje na chyby, jichž se měla dopustit policie při zakreslení nehody. Polemizuje dále ohledně správnosti dopravního značení. V hlavním líčení předložila počítačovou animaci odpovídající její verzi, z níž je zřejmá věrohodnost tvrzení, že se motocyklista pohyboval v levém jízdním pruhu za vozidlem svědkyně, dojížděl ji, ta mu neumožnila předjetí, a v době těsně před nehodou svědkyni předjížděl pravým jízdním pruhem a obžalovaná pak již nemohla na motocykl reagovat. Motocykl se v době, kdy se obžalovaná zařazovala do pravého jízdního pruhu, v tomto pruhu ještě nepohyboval. Motocyklista překročil v daném místě nikoli nevýznamně nejvyšší dovolenou rychlost, jeho nárazová rychlost by se při dodržení povolené rychlosti jízdy 80 km/hod blížila 60 km/hod a je otázkou, zda i při ní by motocyklista utrpěl smrtelné zranění. Odkazuje na princip gradace příčinné souvislosti a v návaznosti na něj na situaci, kdy spoluzavinění poškozeného je důvodem, pro který jednání pachatele není kvalifikováno jako porušení důležité povinnosti. Rozebírá smysl a význam znaleckého posudku pro trestní řízení, jakož i obecná pravidla a zásady, jež mají být dodržovány při jeho vypracování a následném hodnocení soudem. Je přesvědčena o nutnosti revizního znaleckého posudku, který by přezkoumal přijatelnost variant nehodového děje. Pokud se nepodaří odstranit rozpory a pochybnosti o průběhu skutkového děje, mělo by být rozhodnuto ve prospěch obžalované. Nerespektování těchto pravidel by vedlo u obžalované k dotčení ústavně chráněného práva na spravedlivý proces. I v případě, že se odvolací soud ztotožní s napadeným rozsudkem ohledně viny obžalované, považuje uložený trest za nepřiměřeně přísný, včetně délky trestu zákazu činnosti a to zejména vzhledem k její bezúhonnosti a prvému porušení pravidel silničního provozu. Též výše přiznané nemajetkové újmy neodpovídá judikatuře, je nepřiměřeně vysoká, jak si ověřila i v „příslušné pojišťovně“. Z napadeného rozsudku nevyplývají žádné nadstandardní vztahy mezi poškozeným a jejími členy, jedná se o běžnou, normálně fungující rodinu. Nebyl též zohledněn věk poškozených. Vzdálenějším příbuzným (snachy) ani mnohá rozhodnutí soudů nárok nepřiznávají. Navrhuje, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

4. Krajský soud podle § 254 odst. 3 trestního řádu přezkoumal z podnětu podaného odvolání z hlediska vytýkaných vad zákonnost a odůvodněnost napadených výroků rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Okresní soud provedl v hlavním líčení zákonným způsobem řadu důkazů, které byly nejenom dostupné, ale především podstatné pro náležité objasnění věci. Provedené důkazy v souladu s § 2 odst. 6 tr. řádu vyhodnotil jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech ve shodě s jejich obsahem, nedopustil se žádné jejich deformace a ani nevybočil z mezí volného hodnocení důkazů. Jeho skutkové závěry mají ve výsledcích provedeního dokazování plnou oporu a jsou proto spolehlivým podkladem výroku o vině. Odvolání obžalované je pak převážně opakováním jeho obhajoby z řízení před soudem I. stupně, s níž se tento soud náležitě vypořádal, své rozhodnutí také řádně ve smyslu § 125 tr. ř. odůvodnil, proto je možno v podrobnostech na odůvodnění tohoto rozhodnutí odkázat.
6. Okresní soud právem opírá své skutkové závěry zejména o výpovědi svědkyně K [REDAKCE], svědkyně J [REDAKCE], o protokol o dopravní nehodě s plánkem a fotodokumentaci k ní, o znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, o znalecký posudek z oboru dopravy, odvětví doprava silniční a městská, zpracovaný Ing. Rozlivkou a o listinné důkazy, vyjmenované v odůvodnění napadeného rozsudku, jimiž je ve výroku napadeného rozsudku popsán skutkový děj spolehlivě prokázán.
7. K odvolání obžalované je možno pouze dodat, že již samotný její popis toho, jak si počínala při jízdě odbočovací pruhem, budí oprávněné pochybnosti o pečlivém a obezřetném chování. Je možno odkázat v této souvislosti na to, že obžalovaná vjela do odbočovacího pruhu, ačkoli směrové desky (dopravní značka „Z 4a“ se šikmými pruhy se sklonem vlevo) usměrňovaly provoz mimo tento pruh, jela jím dále až do doby, než jí návěštní deska (dopravní značka „IS 10 a“

upozorňující na počet a uspořádání jízdních pruhů, změnu směru jízdy) svým umístěním v odbočovacím pruhu fyzicky bránila v další jízdě odbočovacím pruhem pokračovat, tak ji objela vlevo, ale stále přitom hledala, jak by mohla jet, odbočit doprava (viz její výpověď na č.l. 297/4 spisu) a tehdy došlo ke střetu s motocyklistou, o němž vůbec do té doby nevěděla. Obžalovaná se tedy zjevně nemohla plně věnovat sledování provozu v pravém jízdním pruhu dálnice, do něhož přejížděla, jak nyní tvrdí. V daných souvislostech lze též upozornit na stavu věci neodpovídající tvrzení obžalované, že po objetí návětní desky z odbočovacího do pravého jízdního pruhu dálnice, jela tímto pruhem minutu či dvě, než došlo k nárazu do jejího vozidla. Takovou dobu se po objetí návětní desky v pravém pruhu pohybovat nemohla vzhledem k délce odbočovacího pruhu, k umístění této dopravní značky a místu, kde došlo ke střetu vozidel (viz plánek na čl. 8, foto na č.l. 259 spisu). Neodpovídá tomu ani poškození vozidel zúčastněných na střetu (motocykl narazil šikmo zleva zezadu do levého zadního boku osobního automobilu, vozidlo řízené obžalované proto nemohlo být srovnáno ve svém jízdním pruhu, jak tvrdí). Neobstojí ani snaha obžalované zpochybnit hodnověrnost očitě svědkyně dopravní nehody. Je třeba mít na paměti, že dopravní nehoda je typicky dynamickým dějem, probíhajícím v krátkém časovém období. Proto není výjimkou, že její popis, uváděný osobami, které ji jinak vnímaly, nemusí být zcela úplný do všech jejích podrobností. V daném případě je u svědkyně K. [redacted] absence popisu nárazu těla motocyklisty do svodidel dobře vysvětlitelná tím, že po střetu motocyklu s vozidlem obžalované se dostal motocykl před vozidlo svědkyně a ta musela prvotně řešit to, aby do něj sama nenarazila. Pokud jde o rychlost jejího vozidla, pak je třeba předeslat, že procesně použitelnou je výpověď učiněná svědkyní v hlavním líčení, a že znalec Ing. Rozlivka určil konkrétní rychlosti jízdy vozidel, vycházejí ze stop zanechaných jimi na vozovce, z jejich konečných poloh a dalších technicky doložitelných podkladů. Podstatné je to, že svědkyně, na rozdíl od obžalované, popisuje technicky přijatelný a znalecky ověřitelný průběh dopravní nehody v tom smyslu, že jela levým pruhem dálnice, dojížděla motorkáře jedoucího v pravém jízdním pruhu, že vozidlo obžalované mu vjelo z odbočovacího pruhu do jeho jízdní dráhy takovým způsobem, že na něj nestačil reagovat a narazil do něj nad jeho levým zadním kolem. Tvrzení obžalované, že svědkyně, nemající přístup ke spisu, reaguje na „známé“ závěry posudku Ing. Rozlivky, je pak možno mít za ničím nedoloženou spekulaci. Na chyby v zakreslení předmětné dopravní nehody reagoval již znalec Ing. Rozlivka tím, že posunul tzv. výchozí bod měření do správného místa a adekvátně tomu posunul i stopy a polohy vozidel (viz č.l. 129 spisu). Co se týká dopravního značení, to bylo dostatečné (viz nejen video z příjezdu vozidla policie, ale např. i fotografie na č.l. 259 spisu a násl., z nichž je zřejmé, že některé směrové desky byly složkami IZS následně použity k ohraničení prostoru samotné nehody). To, že nebyly rozmístěny tak těsně, aby fyzicky znemožnily obžalované vjet do odbočovacího pruhu, neznamená, že jí neměly být respektovány a nemůže to být důvodem k mírnějšímu pohledu na její počínání při pozdějším přejíždění z pruhu do pruhu, jak se toho alespoň v tom smyslu obžalovaná domáhá. Pokud jde o znalecký posudek Ing. Rozlivky, ten přesvědčivě obhájil v hlavním líčení (i po předložení počítačové animace obžalovanou) své závěry, první soud proto důvodně vycházel při posouzení děje z tohoto posudku (viz i body 8 – 9, 11). Na těchto závěrech nic nezměnil ani posudek znalce J. Bartoně, předložený obžalovanou v odvolacím řízení (který byl ve veřejném zasedání za souhlasu stran podle § 211 odst. 5 tr. řádu přečten), obsahující mj. již zmíněné počítačové animace, o něž obžalovaná opírá svou argumentaci. Znalec Bartoň při zpracování posudku nepostupuje nestranně. Nepracuje totiž se všemi ze spisu dostupnými důkazy. Nevěnuje odpovídající pozornost těm, které stojí proti obžalované, nekriticky jí věří a vytváří pak v její prospěch hovořící verze o průběhu nehodového děje, aniž by se vypořádal s nelogičností a nevěrohodností jejích tvrzení (viz shora) a důkazy, které stojí proti ní. Lze odkázat např. na animaci, v níž ve snaze dostat motocyklistu do kontaktu s vozidlem obžalované, jej poté, co ten „předjíždí“ vozidlo svědkyně K. [redacted] na rozhraní levého a pravého jízdního pruhu, namísto logického pokračování jízdy po stejné jízdní trajektorii nebo jízdní trajektorii jen mírně vytočené vpravo, kdy by měl motocyklista navíc zvyšovat v souvislosti s předjížděcím manévrem svou rychlost, vykresluje jeho následný pohyb v krátkém čase a na krátké trase poměrně prudce šikmo vpravo

přímo k vozidlu obžalované, až na rozhraní pravého jízdního a odbočovacího pruhu (viz č. I. 39 jeho posudku). Navíc i při jím vytvořené verzi nehodového děje byl motocyklista spatřitelný pro obžalovanou před střetem v čase od 3 s níže, přičemž obžalovaná měla vjíždět do pravého jízdního pruhu v čase 1,7 – 1,8 s před střetem. Jeho posudek je rozporný i sám o sobě, když např. tvrdí, že obžalovaná nemohla zabránit střetu ani jej odvrátit, vychází přitom z exaktně nedoloženého předpokladu, že se obžalovaná „kouká do zpětného zrcátka právě v době, kdy motocyklista hodlá předjet“ svědkyni, ale zároveň připouští možnost odvrácení střetu - „pro odvrácení střetu by musela opakovaně sledovat provoz za vozidlem!“ (viz č. I 62 - 63 posudku). Jen na závěr je možno dodat, že znalec Bartoň, ač zpracoval znalecký posudek 11. 8. 2019, zcela pominul při jeho zpracování stav řízení před soudem, hlavní líčení ve dne 17. 5. 2019, 23. 5. 2019 a v nich provedené důkazy (viz např. svědectví S. K. [REDACTED]). Jeho posudek lze hodnotit jako krajně nepřesvědčivý a nelze ho mít za korektní posouzení nehodového děje. Vzhledem k obsahu provedených důkazů není důvod pochybovat o tom, že obžalovaná při jízdě po dálnici, nedala motocyklistovi, pohybujícímu se v jejím pravém jízdním pruhu ve stejném směru jízdy, přednost v jízdě proto, že při návratu z odbočovacího pruhu zpět do pravého jízdního pruhu dálnice nedbala náležité opatrnosti, nesledovala řádně provoz na dálnici za sebou, přehlédla motocyklistu jedoucího v pravém jízdním pruhu, v důsledku čehož došlo ke střetu obou vozidel, při němž motocyklista zemřel. Za uvedeného stavu věci je zjevně nadbytečné doplňovat dokazování o revizní znalecký posudek, liché jsou i úvahy obžalované, že okresní soud měl mít pochybnosti o průběhu nehodového děje a postupovat při nich v její prospěch, když skutkový stav věci byl bez pochybností zjištěn v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. řádu).

8. Z hlediska obžalovaným uplatněných výhrad je dále nutno připomenout, že hodnocení důkazů je výhradním právem soudu I. stupně, odvolací soud je tímto hodnocením vázán a do tohoto procesu může zasáhnout pouze v situaci, když by zjistil, že hodnocení důkazů je jednostranné, postrádá prvky formální logiky anebo vychází z ničím nepodložených důkazů. Jak již bylo uvedeno, pochybení tohoto druhu odvolacím soudem zjištěno nebylo.
9. Skutkovým zjištěním okresního soudu následně odpovídá správné právní posouzení skutku jako přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku.
10. Krajský soud přezkoumal dále i výrok o trestu. Rozhodl – li se okresní soud působit na obžalovanou, která je pachatelkou sice závažného nedbalostního přečinu se sazbou trestu odnětí svobody od jednoho roku do šesti let a vedla až dosud řádný život, shora uvedenými druhy trestů, jeho rozhodnutí je v souladu se zásadami platnými pro ukládání trestních sankcí uvedenými v §§ 37 – 42 tr. zákoníku. Pokud jde o jejich výměru, lze je považovat za nepřiměřené ve smyslu ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu, neboť první soud do nich odpovídajícím způsobem nepromítl zejména dlouhodobost řádného způsobu života obžalované, a to i jako řidičky.
11. K námitkám stran přiznaných nároků na náhradu nemajetkové škody, proti nimž obžalovaná brojí, je třeba uvést, že okresní soud věnoval této otázce odpovídající pozornost a v odůvodnění přesvědčivě vyložil důvody, které ho k přiznání nároků a jejich výše vedly (viz body 24 – 25 odůvodnění napadeného rozhodnutí). I krajský soud sdílí jeho přesvědčení, že mezi usmrceným a pozůstalými panovaly vztahy vskutku nadstandardní, při jejichž existenci je možno přisoudit vyšší částky, než jaké doporučuje jako základní „Metodika k náhradě nemajetkové újmy“ a judikatura (viz např. rozsudek NS sp. zn. 25 Cdo 894/2018), vycházející z dvacetinásobku průměrné mzdy v roce předcházejícím úmrtí poškozeného. Pro úplnost je třeba jen zmínit ne zcela přesné vymezení ve výroku v tom smyslu, zda je přiznána škoda na majetku či nemajetková újma, a to počínaje nárokem R. [REDACTED] H. [REDACTED], a obdobně je tomu s odkazem poškozených se zbytky jejich nároků na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, kdy z obsahu spisu a odůvodnění napadeného rozhodnutí lze dovodit, že jsou odkazováni, vyjma VZP ČR, pozůstalí se zbytky nároků na nemajetkovou újmu a pozůstalá manželka též se zbytkem nároku na náhradu škody ohledně motocyklu. Tato pochybení však nic nemění na jinak věcně správném rozhodnutí okresního soudu, proto krajský soud do výroku o škodě a nemajetkové újmě, nezasahoval.

12. Krajský soud pak ze shora uvedených důvodů, při nezměněném výroku o vině a náhradě škody a nemajetkové újmy, zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu a uložil obžalované trest odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání tří let a trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu čtyř let. Celkový trestní postih obžalované odpovídá nyní zásadám stanoveným pro ukládání trestních sankcí a zároveň se jedná o postih přiměřený.
13. Dále je třeba upozornit okresní soud na v záhlaví napadeného rozsudku chybně uvedené jeho datum (25. místo 23. května 2019), kdy k nápravě postačí opravné usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další žádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodl v I. stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch či v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť by takto bylo označeno.

Praha 27 srpna 2019

JUDr. Jitka Sochorová v.r.
předsedkyně senátu